

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 579, Datë 20.12.2018

**“Për fillimin e procedurës së thelluar në vlerësimin e transaksionit të ndodhur midis
PIRAEUS BANK SA dhe BALFIN SHPK e KOMERCIJALNA BANKA AD
SKOPJE”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 20.12.2018, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Autorizimi i përqendrimit të realizuar nëpërmjet shitblerjes së 98,83% të aksioneve të Tirana Bank SHA nga Piraeus Bank SA tek Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD Skopje.

Baza Ligjore: Ligji Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, nenet 2, 10-12, neni 24, germa d, dhe nenet 53-64. Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”, Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit” dhe formulari i njoftimit të përqendrimit”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm si dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Metodologjisë, mbi njoftimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet shitblerjes së 98,83% të aksioneve të Tirana Bank SHA nga Piraeus Bank SA tek Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD SKOPJE.

VËREN SE :

1. Transaksioni dhe përqendrimi

Përfaqësuesi ligjor i palës blerëse ka njoftuar pranë Autoritetit të Konkurrencës transaksionin në lidhje me shitblerjen e 98.83% të kuotave të Tirana Bank, nga Piraeus Bank S.A te Balfin Shpk dhe Komercijalna Banka AD Skopje.

Palët në transaksion janë:

Blerësi 1: Balfin SHPK, shoqëri me përgjegjësi të kufizuar e regjistruar sipas legjislacionit shqiptar. Objekt i aktivitetit të kësaj shoqërie është investimi me pjesëmarrje

në kuota, ofrimi i shërbimit të konsulencës në fushën e biznesit, menaxhimit, taksave, informatikës etj. Balfin është pjesë e Balfin Group, aktiv në tregun e pasurive të paluajtshme, shitjes me shumice dhe pakicë, menaxhimit e hapësirave tregtare apo industriale, shërbimeve, telekomunikacion, industrisë minerare, turizëm, agrikulturë, energji etj. Balfin operon në Shqipërisë dhe në Rajon.

Blerësi 2: Komercijalna Banka AD Shkup, Maqedoni. Komercijalna Banka është themeluar në 1955 dhe aktivitetet financiare të kësaj banke përfshijnë mbledhjen e depozitave dhe burimeve të tjera të fondeve të kthyeshme; kreditimin në vend, duke përfshirë faktorizimin dhe financimin e transaksioneve tregtare; lëshimin dhe administrimin e mjeteve paguese; lëshimin e parave elektronike; leasing financiar; operacionet e shkëmbimit; operacionet e pagesave në vend dhe jashtë vendit, duke përfshirë edhe blerjen e valutës; transferimin e shpejtë të parave; lëshimin e garancive të pagesave, letrave me vlerë dhe formave të tjera të kolateralit etj.

Shitësi: Piraeus Bank SA, shoqëri aksionare, me titull dallues “Piraeus Bank”, Athinë, Greqi. Piraeus Bank S.A është pjesë e Piraeus Bank Grup, i cili ofron një gamë të gjerë produktesh dhe shërbimesh financiare tek një numër i madh klientësh në Greqi. Piraeus Bank është themeluar në 1916 dhe ka pasur një rritje të menjëhershme në madhësi dhe aktivitete, duke përfaqësuar bankën lider në Greqi e cila zë XX% të tregut bankar përsa i përket depozitave dhe kredive.

Objekti i aktivitetit janë të gjitha aktivitetet bankare të ligjshme ose të vlefshme ligjshëm, përfshirë pranimin e depozitave ose fondeve të tjera të kthyeshme, dhënien e kredive ose financimeve të tjera; qiranë financiare; pagesat përfshirë edhe shërbimet e transfertave monetare; lëshimin dhe administrimin e instrumenteve të pagesave etj.

Shqipëri: Filiali i kësaj shoqërie në Shqipëri është Banka e Tiranës SHA.

Shoqëria target: Tirana Bank SHA është një institucion financiar bankar i nivelit të dytë, e regjistruar pranë Qendrës Kombëtare të Biznesit Objekti i aktivitetit të kësaj banke përfshijnë veprimtaritë bankare lidhur me pranimin e depozitave monetare ose të fondeve të tjera të ri pagueshme nga publiku që do të përdoren për dhënie kredie e vendosje në emër dhe për llogari të vet; emetimin e mjeteve të pagesës në formën e parasë elektronike. Tirana Bank SHA zotërohet nga Piraeus Bank S.A me 496,098 aksione që përfaqësojnë rreth 98.829 % të kapitalit të emtuar të Tirana Bank, kurse Z.Ioannis Tzivelis zotëron 1.171% të kapitalit të Tirana Bank.

Marrëveshja e shitblerjes së aksioneve është nënshkruar më 3 Gusht 2018 dhe njoftimi pranë Autoritetit të Konkurrencës është bërë më 29 Gusht 2018, duke respektuar afatin 30 ditor që përcakton ligji.

Piraeus Bank SA, bazuar në udhëzimet e Fondit të Stabilitetit Financiar Helen dhe politikat e brendshme të bankës, duhet të tërhiqte investimet e kryera në vende të tjera përveç Greqisë. Për këtë arsye në prill 2018 shoqëria hapi tender për shitjen e aksioneve që Piraeus Bank S.A zotëronte të Tirana Bank SHA, Shqipëri. Pas procedurës, Piraeus Bank S.A përzgjodhi si blerës të kuotave në shitje dy shoqëritë Balfin SHPK, shoqëri shqiptare, dhe Komercijalna Banka Ad Skopje, shoqëri maqedonase.

Vlerësimi i përqendrimit

Transaksioni është një përfitim kontrolli i Tirana Bank Sha nga Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD Skopje.

Palët në transaksion plotësojnë kriteret e përcaktuar në nenin 10, pika b) dhe nenin 12, pika 1 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar dhe si rrjedhojë ky transaksion është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

Referuar nenit 3, pika 7, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, si edhe Udhëzimit Nr.76, datë 07.04.2008 “Për përcaktimin e tregut përkatës”, treg përkatës i produktit u konsiderua tregu i shërbimeve bankare dhe treg përkatës gjeografik u konsiderua territori i Republikës së Shqipërisë.

Tregu i shërbimeve bankare ka qenë objekt vlerësimi dhe analize në këndvështrim të ligjit nr.9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar nëpërmjet procedurave të vlerësimit të përqendrimit dhe hetimit.

Nga analiza e treguesve të përqendrimit konstatohet se tregu bankar në Shqipëri është një treg mesatarisht i përqendruar pa praninë e bankave me pozitë dominuese.

Para përqendrimit, pjesët e tregut të Tirana Bank SHA sipas aseteve, depozitave dhe kredive janë në vlerën XX% .

Duke qenë se Balfin SHPK nuk operon në tregun e shërbimeve bankare apo në tregje të lidhura me tregun bankar dhe Komercijalna Bank AD nuk operon dhe nuk gjeneron të ardhura në Republikën e Shqipërisë, pas transaksionit, në situatën aktuale nuk rezulton të kemi ndryshim të strukturës së tregut.

Duke qenë se transaksioni është një përqendrim konglomerat, pjesa e tregut të Tirana Bank SHA do të mbetet në nivelin XX% dhe shoqëria Balfin SHPK do të jetë aksionari kryesor i Tirana Bank SHA.

Nga analiza e të dhënave të depozituara konstatohet se shoqëria Balfin SHPK, nëpërmjet paketave kontrolluese, zotëron XX% te tregut të shitjes së pajisjeve elektronike, XX% të tregut të administrimit dhe dhënies me qera të hapësirave tregtare, XX% të tregut të shitjes më pakice të artikujve ushqimorë, XX% te tregut të nxjerrjes dhe përpunimit të mineralit të kromit dhe XX% të mineralit të ferrokromit, XX% të tregut të shitjeve online të produkteve jo ushqimorë, XX% në tregun e sigurimit të jetës dhe në shumë tregje të tjera më pjesë më të vogël tregu.

Nga vlerësimi ex-ante i transaksionit të blerjes së aksioneve, pritët që pas një kohe të shkurtër, Tirana Bank SHA mund të rrisë pjesën e tregut të shërbimeve pasi të gjitha shoqëritë tregtare të kontrolluara nga Balfin SHPK do të orientojnë transaksionet dhe do të marrin shërbime nga Tirana Bank SHA. Kjo situatë mund të sjellë:

- ndikimin e veprimtarisë së Tirana Bank SHA nga veprimtaria ekonomike e shoqërive të kontrolluara nga Balfin SHPK,
- mundësia e një sjellje diskriminuese të Tiranë Bank SHA për klientët e tjerë kredi marrës të cilët mund të operojnë në tregje të njëjta me shoqëritë e kontrolluara nga Balfin SHPK.

Më qëllim vlerësimit e impaktit që mund të ketë sjellja e shoqërisë Balfin SHPK në tregun bankar, shoqëritë më të mëdha të kontrolluara nga Balfin SHPK të cilat zotërojnë pozitë dominuese në tregjet përkatëse ose që mund të kenë një aktivitet ekonomik të lidhur apo të influencuar nga sistemi bankat, do të vlerësohen në mënyre më të plotë dhe

do të trajtohen si aktivitete të lidhura me sistemin bankar pavarësisht objektit të veprimtarisë së tyre.

Vlerësimi do të përfshijë analizën e performancës ekonomike dhe financiare të shoqërive, nivelin e detyrime financiare të shoqërive të kontrolluara nga shoqëria Balfin SHPK dhe analiza do të shtrihet edhe në shoqëritë e kontrolluar kjo shoqëri, por që veprojnë jashtë territorit të Shqipërisë.

Pavarësisht pjesës së vogël të tregut që Tirana Bank SHA zotëron në tregun e kredisë, marrëdhënia mes bankës dhe klientit gjatë kohëzgjatjes së një kredie, i jep mundësi bankës të këtë pozitë monopolistike për shkak të kostove financiare dhe procedurale të ndryshimit të ofruesit të shërbimit (bankës). Në këto kushte, fuqia e bankës për të vendosur kushte mbi këtë marrëdhënie është e fortë dhe klientët mund të gjenden në kushte jo të favorshme. Tirana Bank SHA nuk duhet të abuzojë në lidhje me nevojat e bizneseve apo korporatave për kredimarrje.

Në kuptim të nenit 9 të Ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “ Ndalohet çdo abuzim me pozitën dominuese nga një ose më shumë ndërmarrje, nëpërmjet i) zbatimit të kushteve të pabarabarta për veprime tregtare të njëjta me palët, duke i vendosur ato në gjendje të pafavorshme konkurrence; ii) vendosjes së kushteve për lidhjen e kontratave me palët e tjera, që këto të fundit të pranojnë detyrime shtesë, të cilat, për vetë natyrën e tyre ose sipas praktikave tregtare, nuk kanë lidhje me objektin e kontratave në fjalë”.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, shkronja d dhe nenit 56 pika 1, germa b) dhe nenit 57 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës së thelluar për vlerësimin e përfuturit të kontrollit nëpërmjet shitblerjes së 98,83% të aksioneve të TIRANA BANK SHA nga PIRAEUS BANK SA tek BALFIN SHPK dhe KOMERCIJALNA BANKA AD SKOPJE
2. Raporti i procedurës së thelluar duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se 3 muaj nga data e marrjes së këtij vendimit.
3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS